

Preot militar locotenent-colonel Gheorghe Vălcu

**Colonel dr.
Gabriel PĂTRAȘCU¹**

GHEORGHE VĂLCU - UN PREOT CU VOCAȚIE

În panoplia preoților militari care au participat la cel de-al Doilea Război Mondial se regăsește și Gheorghe Vălcu. Mărturia contribuției sale la acțiunile de luptă fiind pierderea membrului inferior stâng și a jurnalului său de front, publicat în volumul „Preot în linia I”². Pe baza memoriului original aflat în Arhivele Militare Naționale Române, vom prezenta în continuare cariera militară a acestui slujitor al altarului - invalid de război.

Preotul Gheorghe Vălcu s-a născut la 1 februarie 1906, în comuna Săveni, județul Dorohoi, în familia lui Dumitru și Mariei Vălcu. A urmat studiile primare și secundare și pe cele ale

Seminarului de Teologie și Facultății de Teologie. A fost căsătorit cu domnișoara Ortansa Pânzaru, cu care a avut trei copii: Isabela, Teofil și Georgeta-Gabriela³.

Având gradul de căpitan în rezervă, preotul Gheorghe Vălcu a fost la 1 iunie 1940 concentrat în baza Ordinului de Zi nr. 426/1940 la Batalionul 2 Infanterie Ușoară fiind trimis pe zonă. La aceeași dată, a fost repartizat la Divizia 2 Cavalerie cu sediul în garnizoana Iași, fiind desconcentrat la 1 decembrie 1940, în baza Ordinului de Zi nr. 1005/940.

În baza Înaltului Decret nr. 1902/1941 la 15 iunie 1941 a fost confirmat în cadrul Clerului Militar Activ cu gradul de căpitan, fiind repartizat la Brigada 1 Fortificații din garnizoana Brăila. Potrivit ordinului Ministerului Apărării Naționale – Inspectoratul Clerului Militar nr. 967/1941 și a Ordinului de Zi nr. 24/1941, a fost înscris în efectivul control al Brigăzii 1 Fortificații.

La 9 iulie 1941 a fost mobilizat iar la 20 iulie 1941 a fost repartizat pentru mobilizare la Regimentul 1 Vânători „Regele Ferdinand I” – bază Ordinul Marelui Cartier General, Eșalonul II nr. 108160/1941 și Ordinul de Zi nr. 28/1941.

Cu Ordinul nr. 108984/1941, Marele Cartier General Eșalonul II a anulat încadrarea pentru mobilizare la Regimentul 1 Vânători și l-a repartizat pentru mobilizare la Batalionul 10 Vânători de Munte. Începând cu 31 iulie 1941, în baza aceluiași ordin al Marelui Cartier General, a fost încadrat în Batalionul 10 Vânători de Munte.

La 22 septembrie 1941, aflat pe câmpul de luptă în zona Malaia Balazovka (Ucraina), în urma unui atac aerian a fost rănit grav. În urma rănirii a fost evacuat în țară, unde i-a fost amputat membrul inferior stâng.

La 15 noiembrie 1941 în baza ordinului Ministerului Apărării Naționale – Direcția Personal nr. 66489 din 20 noiembrie și a Ordinului de Zi nr. 468/941 al Batalionului 10 Vânători de Munte a fost mutat în garnizoana Botoșani. Cu adresa nr. 4548 din 20 martie 1942 a Spitalului de Zonă Interioară nr. 287 și a Procesului - Verbal nr. 174 a Ministerului Apărării Naționale – Direcția Generală Sanitară, la data de 22 martie 1942 a fost clasat ca invalid de război, dar cu recomandarea de a continua activitatea fiind considerat bun pentru Preot militar.

La 16 iunie 1945, în baza Înaltului Decret nr. 1971, a fost avansat la gradul de maior. În conformitate cu Înaltul Decret nr. 2867 din 27 noiembrie 1946 din 9 august 1946 a fost înaintat la gradul de preot de Corp de Armată asimilat gradului de locotenent-colonel.

A fost trecut în rezervă la 9 august 1947 în baza Înaltului Decret Regal nr. 1652, publicat în „Monitorul Oficial” nr. 191 din 20 august 1947.

A fost șters din controlul Cercului Teritorial Botoșani și vărsat Cercului Teritorial Dorohoi. Stabilit cu domiciliul în orașul Dorohoi, unde a obținut o parohie. Își va încheia cariera de preot militar la 4 august 1948 când a fost șters din controlul ofițerilor de rezervă conform Decretului 154/948⁴.

A fost decorat cu Ordinele „Coroana României” clasa a V-a cu spade și panglică de „Virtute Militară” și „Steaua României” în grad de Cavaler cu spade și panglică de „Virtute Militară”.

Asupra competenței sale ca preot militar s-au exprimat în scris, prin aprecieri de serviciu, diferiți șefii ierarhici. Șeful de stat-major al Diviziei 2 Cavalerie, locotenent-colonelul Victor Siminel, în aprecierea de serviciu pentru perioada 1 iunie – 1 decembrie 1940, nota următoarele: „Preotul căpitan de rezervă Gh. Vălcu constituie fericitul prilej pentru ofițerii și ostașii unităților Diviziei de a putea găsi în permanență în cuvântul și spiritul acestui slujitor al altarului și al naționalismului românesc, o îmbărbătare și o călăuzire continuă pe drumul drept al învățăturilor bisericesti și al istoriei neamului nostru. Activitatea Preotului căpitan rezervă Gh. Vălcu este prodigioasă. De la data concentrării sale s-a identificat în totul ....și planului de acțiune dat de Comandament pentru educația religioasă și patriotică și acțiunea de contra-propagandă comunistă. Neobosit a mers la fiecare unitate până la pluton sau grupă detașată. În preajma evenimentelor (evacuarea Basarabiei), Sfinția Sa se găsea la punctul de sprijin „Moldova” unde în cuvântările înflăcărate pregătea pe ostași la luptă; s-a dus pe rând la toate punctele de frontieră. Rămânea cu soldați zile întregi, luând masa cu ei, asistând la jocurile lor, vorbindu-le tuturor pe înțelesul lor, îndeplinindu-și perfect sarcina cu avântul și capul misionarului. După retragerea din Basarabia, activitatea Părintelui Vălcu la fel a rămas neobositoare. Din toate rapoartele unităților se constată că Preotul Vălcu s-a făcut iubit de ostași iar prezența sa în mijlocul lor este totdeauna așteptată cu vie plăcere. Această activitate este meritorie și trecerea Sfinției Sale în rândul preoților militari ar fi un câștig pentru corpul preoților militari și un folos real pentru trupă”.

Comandantul Diviziei 2 Cavalerie, generalul Mihail Racovița, nota la rândul său: „De acord cu aprecierile. Preotul căpitan de rezervă Vălcu Gheorghe este o adevărată fire de misionar, care a adus mari servicii în timpurile grele prin care a trecut. Va fi un câștig pentru armată dacă va fi admis în rândurile preoților militari. Este un foarte bun element”⁵.

În Foaia calificativă pentru anul 1941, comandantul Batalionului 10 Vânători de Munte a notat: 1) „Aptitudini fizice: Înfățișare demnă a unui adevărat

Insigna onorifică - 7 ani vechime în același corp de trupă.
Batalionul 10 Vânători de Munte (Sursa Internet)

preot, impune foarte mult prin atitudinea sa și știe să se facă respectat nu numai de militari dar și de civili de care este mult apreciat. Sănătos actualmente nu mai poate însă face nici-o campanie, fiind cu membrul inferior stâng amputat; 2) Capacitate: Foarte inteligent și cu multă judecată. Memorie bună. Cultură sa generală foarte frumoasă și demn de laudat. Cultura profesională deja formată a fost recunoscută de toți șefii fiind laudat pentru frumoasele slujbe religioase pe care le-a oficiat. În societate o conduită demnă de toată lauda. Concluziuni: Moral; 3) Îndeplinirea serviciului. A știut să pregătească foarte mult din punct de vedere moral unitatea dând un prețios sprijin comandanților de subunități. Mereu în mijlocul soldaților dându-le îndemnuri și însuflețindu-i. Concluziuni: Foarte bune; 4) Activitatea contra Rusiei sovietice. În calitate de preot la Batalionului 10 Vânători de Munte de la data de 31.VII.1941 când a fost mutat în batalion, a luat parte la campanie fiind mereu în mijlocul ostașilor și îndemnându-i. A sosit pe front când unitatea sa era deja acolo. În mijlocul bombardamentelor inamice, a știut să facă față îngropându-și morții și făcând slujbele respective. Tot timpul neobosit, a fost până în primele linii. A fost rănit grav la data de 22 septembrie 1941, puțin înainte de lupta de la Malaia Balazovka,

când a fost transportat spre țară, unde i s-a tăiat membrul inferior stâng; clasat fiind 100% procentaj, mare mutilat. Pentru munca depusă pe front a fost decorat cu Ordinul „Coroana României” cls. a V-a cu spade și panglică de „Virtute Militară”. 5) Concluziuni generale: Foarte bune. 6) Propuneri. Etate 36 ani. Vechimea în grad. Nepropozabil – Merită a înainta cu prisosință când va avea vechimea necesară”.

Comandantul Grupului 5 Vânători de Munte, colonel Grigore Bălan nota la rândul său: „De acord cu frumoasele aprecieri ale comandantului de batalion. Pe front a dezvoltat o activitate morală neobosită în rândurile ostașilor, făcându-și datoria de preot militar cu prisosință. Și-a câștigat merite excepționale prin activitatea creștinească în satele din Ucraina, redeschizând biserici și botezând zeci de copii. A fost grav rănit la est de Nipru cu ocaziunea unei mari acțiuni aeriene inamice în ziua de 22 septembrie 1941. Un preot militar foarte bun”⁶.

Pentru perioada 1 noiembrie – 15 noiembrie 1941, comandantul Batalionului 10 Vânători de Munte consemna în Foaia calificativă: „Sănătos, a fost rănit grav în campania contra Rusiei Sovietice 941, la data de 22 septembrie 1941, internat fiind în acest interval de timp în Spitalul Zonă Interioară nr. 287”.

Episcopul Armatei, generalul de brigadă dr. Partenie Ciopron, scria în Foaia calificativă: Preotul căpitan Vălcu este unul dintre clerici distinși ai preoțimii militare. Este dotat din fire cu însușiri excepționale pentru a fi un bun confesor militar. În toate acțiunile sale manifestă un entuziasm deosebit care are o înrăurire puternică asupra ascultătorilor. A ținut cu orice preț să intre în clerul militar. A fost extrem de pasionat pentru acest rol De îndată ce l-a realizat și-a pus tot sufletul în activitate. Atât în garnizoană ca și pe front a făcut strălucite dovezi de păstor sufletesc care-și pune viața pentru turma încredințată. Înzestrat cu harul vorbirii, având și o cultură generală, a însuflețit pe ostași pe front care/și dădeau viața pentru țară. A fost grav rănit pe front amputându-și un picior, preotul căpitan Vălcu a continuat să își îndeplinească misiunea sa pastorală. În general este un element distins în toate punctele de vedere și de mult folos pentru instituție⁷.

În Foaia calificativă pentru perioada 16 noiembrie până la 31 octombrie 1942, comandantul garnizoanei Botoșani, colonelul M. Rădulescu consemna: „De la data de 16 noiembrie 1941 când se găsea rănit în spital și până la data de 22 mai 1942, preotul căpitan Vălcu Gheorghe a fost în spital și concediu medical. De la 22 mai 1942 când s-a prezentat la serviciu și până la 31 octombrie 1942. Aptitudini fizice: Deși invalid prin lipsa unui picior are totuși înfățișarea demnă a unui

adevărat preot, care se impune foarte mult prin atitudine sa. Nu poate să mai facă campania din cauza infirmității, totuși este sănătos și în garnizoană poate să-și îndeplinească ce-i revin. Capacitate: Inteligent, judecată clară, cu o cultură profesională și generală solidă. În societate o conduită exemplară ceia ce îl face iubit și respectat de toți. În concluzie: foarte moral. Îndeplinirea serviciului: De o conștiinciozitate excepțională, se găsește mereu în mijlocul oamenilor săi, unde în toate ocaziunile pune tot sufletul și tot talentul ce-l are pentru menținerea moralului ridicat, lucruri ce totdeauna îi reușesc. Concluzie: foarte bun. Concluzii generale: un preot căpitan invalid foarte bun din toate punctele de vedere. Etate 37 ani. Vechimea în grad: La 15 iunie 1941 a fost activat. Nu este propozabil". Pentru aceeași perioadă de timp, comandantul secund al Corpului 4 Armată nota: „De acord. Foarte bun preot”⁸.

În Foia calificativă pe anul 1943 comandantul garnizoanei Botoșani a consemnat: De la data de 1 noiembrie 1942 preotul căpitan Vălcu Gh. a continuat a face serviciul la această garnizoană. Cu această ocazie am constatat: I. Aptitudini fizice. Este invalid de război cu piciorul drept [stâng – n.n.] lipsă, totuși continuă a se achita de îndatoririle sale de preot cu multă demnitate și prestanță; II. Aptitudini militare. În raport cu rolul său posedă aceste aptitudini având o voință remarcabilă. Nu are puterea necesară de muncă datorită invalidității sale, totuși își dă toată silința și perseverează în îndeplinirea misiunii sale; III. Capacitate: Inteligent, cu judecată clară. Bun simț - memorie bună. Cu o cultură generală și profesională solidă; IV. Educație

militară. Disciplinat și autoritar. Are simțul datoriei dezvoltat – cu bunăvoință. Bun camarad cu simțul onoarei dezvoltat. Devotat, patriot. Moral și integru. Duce o viață modestă, sincer, drept, cu o conduită f. bună; V. Îndeplinirea serviciului. Își îndeplinește serviciu cu multă conștiinciozitate și zel, făcându-se iubit de ostași de al cărui suflet știe să se apropie; VI. Relații diferite. Etate – 38 ani – vechimea în grad: 15.VI.1941. Nu a fost pedepsit; VII. Preot militar foarte bun; VIII. Nepropozabil.

Episcopul Armatei, generalul de brigadă dr. Partenie Ciopron nota: Mențin nota din anul trecut, cu mențiunea că preotul cpt. Vălcu, deși invalid de război, continuă totuși să activeze în cadrul clerului militar fiind un exemplu cu (indescifrabil în text) asupra sufletelor ostașilor. Foarte bun preot militar. Neporpozabil⁹.

Comandantul Cercului Teritorial Botoșani, colonelul I. Secară a notat în Foia calificativă pentru perioada 1 noiembrie 1943 – 31 octombrie 1944: Preotul căpitan Vălcu este încadrat la Garnizoana Botoșani, în calitate de confesor. Invalid din timpul războiului nu mia poate face serviciul la unitățile operative. Hotărât cu multă voință și putere de muncă. Perseverent – inteligent, cu foarte bună cultură generală și profesională. Simțul datoriei dezvoltat. Are curajul răspunderii. Moral – modest – conduită foarte bună. În concluzie apt pentru serviciul din zona interioară - capabil - moral. Îndeplinirea serviciului. De la 1 noiembrie 1943 și până la 22 martie 1944 a îndeplinit serviciul în garnizoana Botoșani. De la această dată și până la 31 octombrie 1944, a continuat serviciul pe zona de evacuare la acest cerc precum și la cercurile teritoriale

Oficierea slujbei de înmormântare pe Frontul de Est (Sursa Internet)

Roman, Iași, Storojineț și Câmpul Lung. Este un foarte bun liturghisitor. Oficiază serviciile religioase cu multă căldură. A fost permanent în mijlocul trupei. S-a remarcat ca un foarte bun părinte duhovnicesc și sfătuitor înțelept. În timpul instruirii tinerilor P.P. ctg. 1946 a activat cu mult zel și obținând rezultate foarte frumoase. Este un foarte bun predicator. A participat permanent la oficierea serviciilor religioase la biserica locală. Relații diferite. Etate 39 ani. Vechimea în grad 15.VI.941. Concluzii. Un preot cu vocație. Propuneri. Nepropozabil. Episcopul Armatei – general de brigadă dr. Partenie Ciopron consemna: Același aprecieri elogiatoare ca și în anii precedenți. Își continuă activitatea pastorală cu rezultate excelente, deși invaliditatea de război îi dă dreptul la odihnă. Cleric militar foarte distinct. Nepropozabil¹⁰.

Pentru perioada 1 noiembrie 1944 – 18 octombrie 1945, comandantul Cercului Teritorial Botoșani consemna. A fost notat astfel de foștii săi șefi ierarhici: De la 1 noiembrie 1944 la 1 aprilie 1945. Preotul căpitan invalid Vălcu Gh. A continuat serviciul ca preot confesor al Cercului Teritorial Botoșani. Invalid, în urma rănilor de pe front, poate oficia serviciul în zona interioară, unde nu sar cere eforturi prea mari. După plecarea primului eșalon al cercului, în garnizoana de reședință, a rămas în zona de evacuare cu eșalonul II, continuând serviciul cu aceeași deosebită pricepere și zel. Condițiunile speciale în care ne găseam în zona de evacuare, când în sufletele tuturor clocotea dorul reînțoarceri la cămine, impunea o intensă activitate din partea tuturor, preot cpt. Vălcu înfruntând obstacolele a fost permanent în mijlocul ostașilor sfătuiindu-i și îndrumându-i pe calea cea bună a îndeplinirii îndatoririlor. La serviciile religioase, cuvântul său era ascultat cu evlavie, având o înrăurire deosebită asupra soldaților. Este un excelent slujitor al altarului iar cuvântările sale erau pătrunse de cel mai înalt patriotism. În acest timp a mai îndeplinit serviciul ca preot confesor și la Cercurile Teritoriale Iași și Roman evacuate în imediata apropiere de Cercul Teritorial Botoșani. Pentru toată activitatea desfășurată am numai cuvinte

de laudă. Dacă îndeplinește condițiunile de vechime îl propun: „Merită a înainta la alegere”. De la 1 aprilie la 15 iulie 1945, preotul cpt. Vălcu Gh. a îndeplinit funcția de confesor al Garnizoanei Botoșani. Pentru aceeași perioadă de timp, Episcopul Armatei nota la rândul său: Preotul cpt. Vălcu Gh. este singurul preot din clerul militar care a rămas invalid de război. Suferințele rănilor pe front nu-l împiedică să fie ales confesor militar activ. Sunt într-u totul de acord cu nota domnului comandant al Cercului Teritorial Botoșani. Intervenind condițiunile noile legi nr. 391/1945 și ordinul general nr. 45/945 îl propun pentru înaintare la gradul de maior la alegere.

Comandantul Comandamentului 4 Teritorial făcea aceeași propunere. Merită a înainta la alegere la gradul de maior. La propunerea Episcopului Armatei și a comandantului Comandamentului 4 Teritorial s-a alăturat și Inspectorul General de Armată care a făcut aceeași recomandare în scris: Merită a înainta la alegere¹¹.

Ultimele aprecieri au fost făcute de către comandantul Cercului Teritorial Botoșani. Pe timpul de la 10 august 1946 la 31 octombrie 1946: În acest timp nu a fost concentrat. Pe anul 1947. De la 1 noiembrie 1946 – 31 octombrie 1947: În acest an nu a fost concentrat. Pe data de 9 august 1947 a fost trecut în rezervă în poziția C.D. – conform Înaltului Decret nr. 1652/947 în baza Legii nr. 293/946. Pe timpul de la 1 noiembrie 1947 – 31 martie 1948: în acest timp nu a fost concentrat¹².

GHEORGHE VĂLCU - A PRIEST WITH VOCATION

Abstract: Among the collection of military priests that took part in World War II, we find Gheorghe Vălcu. Proofs of his contributions to the war cause are the loss of this left leg and his journal, published in the volume „*Priest in the first line*”. Having access to his personal military records from the Romanian National Military Archives, we will try to illustrate the military career of this clergyman, also a wounded war hero.

Keywords: priest, disabled, captain, service, intelligent.

NOTE

[1] Arhivele Militare Naționale Române (în continuare A.M.N.R.).

[2] *Preot-colonel Gheorghe Vălcu. Preot în linia întâi*, ediție îngrijită de Neculai Rotaru, Brăila, Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, 2020.

[3] A.M.N.R., Fond nr. 3042, Memoriile Tineri, „V”, Lt.col., Dosar nr. crt. 16 pe anul 1940, f. 1.

[4] *Ibidem*, p. 12.

[5] *Ibidem*, f. 5.

[6] *Ibidem*, f. 6.

[7] *Ibidem*, f. 7.

[8] *Ibidem*, f. 8.

[9] *Ibidem*, f. 9.

[10] *Ibidem*, f. 26.

[11] *Ibidem*, f. 27.

[12] *Ibidem*, f. 30.